

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Institutionum Juris Canonici Sive Primorum totius Sacrae
Jurisprudentiae Elementorum. Libri Quatuor**

Febeo, Francesco Antonio

Coloniæ Agrippinæ, 1704

VD18 13560743-001

Tit. XVIII. De Depositione, & Degradatione

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63052](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63052)

plures etiam negant, quos habes ibid. ab eodem
caros.

T I T. XVIII.

De Depositione, & Degradatione.

Spirituales pœnæ, de quibus hætenus in præcedentibus titulis dictum est, sunt plerumque pœnæ medicinales, utpote imponi solent ad contumaciam concernendam, unde de natura sua non sunt perpetuæ, sed tunc demum per absolutionem cessant, quando Reus satisfactione præstita resipuerit. Præter ejusmodi pœnæ, aliud quoque penes potestatem Ecclesiasticam est spiritualis pœnæ genus, quod in perpetuum imponitur absque spe remissionis, ac propterea non includitur sub ratione censuræ, sub quo genere continetur depositio ac degradatio, de quibus in hoc titulo agendum est, ut spectantia ad pœnas Ecclesiasticas absolvamus.

2. Depositio igitur pœnalis, ut hic accipitur, est de dignitate vel beneficio, aut etiam ab usu Ordinis perpetua deturbatio seu privatio, respectivè pro ut est vel depositio à beneficio, vel ab Ordine, vel ab utroque, ut communiter esse solet quando à Jure fertur sententia depositionis, ut notavit Conink. tom. 2. disp. 16. n. 5.

Bb 3

3. Di-

3. Dixi *ab usu Ordinis* : neque enim privat Ordine ipso, qui per indelebilem characterē est impressus in anima, ut est concors Theologorū sententia in 4. dist. 25. teste Suar. *de cens. disp. 30. sect. 1. num. 7.* Inde fit Clericum ita depositum non propterea esse eo ipso privatum privilegio Clericali, ut etiam sumitur ex cap. *Cum non ab homine 10. de judiciis*, ubi Clericus criminofus prius deponendus dicitur; postea, si incorrigibilis fuerit, excommunicandus, deinde contumacia crescente, anathematizandus; postremo, si in profundum malorum veniens contempserit, cum Ecclesia non habeat ultra quid faciat, tradendus potestati seculari: quod statutum satis indicat, Clericum per solam depositionem non amisisse privilegium Clericale. Quod tamen intellige, nisi in ipsa sententia depositionis expressè adjuncta fuerit in specialem pœnam privatio ejusdem privilegii, ut notavit etiam Abb. in c. *At si Clerici 4. §. de adulteriis n. 2.*

4. Hæc specialis pœna privationis privilegii adjungi solet cum infligitur pœna degradationis, per quam Clericus, quatenus fieri potest, extra gradum, & statum Clericorum ejicitur, dum non solum deponitur ab omni usu Ordinis & beneficio, sed etiam Clericalibus privilegiis per solemnem sententiam sine spe restitutionis exuitur.

5. Est autem degradatio duplex, ut sumitur

ex cap. 2. de pœnis in 6. Una *verbalis*, quæ est ipsa sententia Judicis lata contra Clericum, e-
 umque puniens prædicta depositione & privi-
 legiorum amissione, quæ sententia præmitti
 solet antequam Clericus actualiter spoliatur
 Ecclesiasticis insignibus & indumentis cum cæ-
 remonia solemnè, Curiaque sæculari tradi-
 tur; unce etiam appellatur depositio verba-
 lis respectiva, quia videlicet est ordinata ad
 Clericum ita actualiter spoliandum. Alia est
 degradatio *actualis*, sive *realis*, aut *solemnis*, ut
 appellatur à Triden. *sess. 13. de reform. cap. 4.*
 eoque nomine intelligitur degradationis ver-
 balis executio solemniter facta, prædicta vide-
 licet spoliatio Ecclesiasticorum insignium, &
 indumentorum cum cæremonia solemnè, Cu-
 riaque sæculari traditio.

6. Quæ solemnitas servanda sit pro utraque
 specie degradationis describitur in *cit. cap. 2. de
 pœnis in 6.*, ex quo requiritur pro degradatio-
 ne verbali, ut proprius Episcopus assistentibus
 sibi aliis sex Episcopis si degradandus sit Pres-
 byter; tribus autem, si degradandus sit Diaco-
 nus aut Subdiaconus *cap. Si autem 5. 15. quest. 7.*
 sententiam in Reum pronunciet: quæ aliorum
 Episcoporum assistentia non requiritur si
 degradandus sit Clericus in minoribus dum-
 taxat constitutus, sed requiritur & sufficit cum
 Episcopo præsentia Capituli, ut docet *Glos. re-*

cepta in cit. c. 2. v. *praesentia*. Adde ex Trid. in *cap. 4.* illum eundem numerum sive sex sive trium Episcoporum assistentium suppleri posse per totidem infulatos Abbates, si in civitate aut diocesi reperiri & commodè interesse possint; alioquin per alias personas in Ecclesiastica dignitate constitutas, quæ ætate graves, ac Juris scientia commendabiles existant.

7. Facta degradatione verbali, accedit Episcopus ad degradationem actualem etiam sine aliis Episcopis, aut Prælati, ut colligitur ex *cit. cap. 2.* & sub ea forma, quæ ibidem fusè describitur, Clericalibus vestibus, & ornamentis, quasi militiæ spiritualis insignibus Reum spoliatur coram Judice sæculari, cui postea eum tradit ut in suum forum jurisdictionemque recipiat, cum intercessione tamen serio facta, ut citra mortis periculum sententiam contra eum moderari velit, ut habetur in *c. Novimus 27. de verb. signif.*

8. Hæc actualis degradatio est actus ex Ecclesiæ institutione annexus Ordini Episcopali, unde non nisi per Episcopum consecratum exerceri potest, ut sumitur ex *Glos. recepta in cap. Transmissam 15. de elect. v. de talibus, & tradit etiam Abb. in c. Non potest 3. de sent. & re jud. n. 3. Suar. de cens. disp. 30. sect. 1. n. 18. aliique communiter.* Secus procedit in degradatione

ver-

verbali, quæ solum est actus jurisdictionis, unde ab Episcopo committi potest facienda per suum Generalem Vicarium in spiritualibus, ut constat ex Trid. sess. 13. de refor. c. 4.

9. Quod attinet ad crimina, quibus per Sacros Canones pœna depositionis infligitur, constat ex præcedentibus titulis de variis criminum speciebus, ac videri ulterius potest apud Barb. de off. Episc. alleg. 110. n. 20. aliosque ab ipso citatos. Crimina autem propter quæ Clericus etiam actualiter degradatur, Curiaque seculari traditur, tria sunt in Jure antiquiori specialiter expressa, ut tradit Gloss. in c. Ad abolendam 9. de hæret. v. relinquatur. Primum est crimen hæresis, ut in eod. cap. Ad abolendam & cap. Excommunicamus 13. §. Damna, eod. quod maximè procedit in hæretico relapso & incorrigibili. Alterum est crimen falsi, id est falsificandi litteras Apostolicas, de quo in cap. Ad falsariorum 7. de crimine falsi. nisi Summus Pontifex ex gratia pœnam illam moderetur, ut in c. Novimus 27. §. ult. de verb. signif. Tertium est, calumnia & contumelia gravis proprio Episcopo illata, cap. Si quis Sacerdotum 17. n. 9. 1. Quod tamen Doctores moderantur, ut intelligatur, si ille incorrigibilis sit, teste Suar. in cit. disp. 30. sect. 2. n. 4., quod etiam docet Gloss. in c. Cum non ab homine 10. de Judicis v. postmodum, & Panor. in c. At si Clerici 4. eod. n. 37.

10. His particularibus criminum speciebus addi quoque potest sodomia frequentata ut notat Laym. *Theol. mor. lib. 1. tract. 5. part. 3. cap. 5. ex Const. 72. B. Pii V.* quæ incipit : *Horrendum illud.* Crimen Missam celebrandi, aut Confessiones audiendi in eo qui non est Sacerdos, ex *Const. 81. Clem. VIII. Et s. alias.* Sollicitatio mulierum in Confessione, si delicti qualitas postulet, ex *const. 34. Greg. XV. Universi.* Demum generaliter omne crimen enorme, quod sit dignum poena mortis in laico, ubi per Ecclesiasticas poenas corrigi non possit, satis esse ut Clericus propter illud sæculari potestati tradatur, ut colligitur ex *cit. cap. Cum non ab homine 10. de judic. & notat Panor. in cit. cap. An si Clerici 4. eod. n. 39. & seqq. Laym. in cit. c. 5. n. 6.* aliique apud ipsum.

T I T. XIX.

De Irregularitate.

1. Absolutis iis, quæ pertinent ad Censuras, aliasque Ecclesiasticas poenas, reliquum est ut de irregularitate breviter videamus, quæ quamvis poena aut censura non sit, attamen in pluribus censuras imitatur.
2. Est itaque irregularitas impedimentum Canonicum primo & per se impediens Ecclesiasti-